

Bilag til beretn. ang. De Forenede Nationers 19. generalforsamling.

b) *Oprettelse af UNCTAD som et FN-organ.*

Ifølge dette afsnits operative del skulle UNCTAD oprettes som et organ under generalforsamlingen med stort set samme organisatoriske opbygning som foreslået af Genève-konferencen.

c) *Virkeliggørelsen af UNCTAD's rekommandationer inden for FN.*

Ifølge dette afsnit skulle generalforsamlingen og forskellige særorganisationer i deres arbejde tage hensyn til sådanne af konferencens rekommandationer, der berører de pågældende organers virksomhedsområde. Endvidere opfordredes FN's generalsekretær til at træffe en række praktiske foranstaltninger, navnlig af organisatorisk art, i forbindelse med UNCTAD's oprettelse på grundlag af Genève-konferencens rekommandationer. I udkastet stod åbent, hvor UNCTAD's sekretariat skulle placeres.

U-landenes resolutionsudkast diskuteredes i en række vestlige møder, på hvilke repræsentanter fra u-landsgruppen fra tid til anden fik lejlighed til at klarlægge deres synspunkter. På disse møder fremsattes en lang række ændringsforslag, men det lykkedes ikke at finde frem til en enig vestlig linie, idet der dels var bred uenighed om den taktik og målsætning, der burde anlægges, dels var betydelige afvigelser mellem de vestlige landes opfattelser af farerne ved resolutionsudkastenes formulering af en række enkeltspørgsmål. Uenigheden var i princippet en parallel til den på selve Genève-konferencen konstaterede vestlige uenighed.

Spørgsmålet om sekretariatets placering voldte store vanskeligheder. Frankrig ønskede ligesom østblokken og mange u-lande, at sekretariatet skulle placeres i Genève, medens USA principalt holdt på New York, men kunne acceptere en deling mellem de to byer. Italien, Østrig og Storbritannien tilkendegav hver for sig interesse for selv at huse organisationen.

Den 10. december foretog u-landsgruppen et nyt udspil, idet den splittede det tidligere resolutionsudkast op i 2 selvstændige udkast, af hvilke det ene (I) vedrørte UNCTAD's oprettelse (ovenfor 3 b) og det andet (II) Genève-konferencens slutakt og beretning

samt virkeliggørelsen af konferencens rekommandationer inden for FN (ovenfor 3 a og 3 c). Forslag I ønskedes vedtaget snarest under „no objection“-proceduren, hvilket skulle være muligt på baggrund af Genève-konferencens enstemmighed herom, medens behandlingen af forslag II kunne udskydes til et senere tidspunkt.

Baggrunden for u-landenes aktion var især frygt for, at UNCTAD's oprettelse ikke skulle blive vedtaget af generalforsamlingen så betids, d. v. s. inden nytår, at generalsekretæren kunne afholde udgifter til UNCTAD over det almindelige budget for 1965. En lammelse af UNCTAD i 1965 ville efter u-landenes opfattelse være katastrofal, bl. a. fordi UNCTAD-konference nr. II (efter planen) skulle afholdes allerede i 1966.

Fra vestlig side indtog man først den holdning, at de to resolutionsudkast burde behandles som et hele. Rent bortset fra det amerikanske ønske om at undgå at præjudicere art. 19-spørgsmålet, var det også af betydning, at vanskelighederne ved overhovedet at få et udkast gennem generalforsamlingen under „no-objection“-proceduren, gav de vestlige lande en gunstig position under forhandlingerne om resolutionsudkast II's indhold, en taktisk fordel, som man ikke uden videre var indstillet på at spille sig af hænde. Et tilsagn fra u-landene om til gengæld for resolutionsudkast I's vedtagelse at ville stille sig yderst velvilligt over for vestlige ændringsforslag ved en senere behandling af resolutionsudkast II, gav ikke i første omgang anledning til nogen ændring i denne vestlige holdning.

Efter yderligere en række møder og forhandlinger med u-landsgruppen fandt den vestlige gruppe det imidlertid alligevel mest hensigtsmæssigt at acceptere u-landenes ønske om en snarlig vedtagelse af resolutionsudkast I og ikke skabe en animositet, der kunne frygtes at indvirke på u-landenes stilling til art. 19-spørgsmålet. Endelig afgørende for standpunktsændringen var, at USA under pres fra den latin-amerikanske gruppe erkendte at de vestlige lande ville tabe terræn, såfremt u-landene ikke fik oprettet UNCTAD som følge af art. 19-striden. Adskillige vestlige lande havde allerede i nogen tid haft denne opfattelse og ment, at det ville være rigtigst at akkom-